

Slaver i Romerrige

se filen: "slaver i romerriget.pdf"

Generel information

Slaver var hentet ind som krigsfanger (mange under ekspansionen), købt eller avlet (klamt ord).

Børn af slaver blev slaver. Disse børn havde ikke prøvet af være frie, og var derfor mere loyale og derfor værdifulde. Nogen slaveejere belønnede slavekvinder der havde født tre børn med frihed.

Slaver var ikke racebestemt (modsat de senere slavekolonier), og man ville ikke kunne se forskel på slave og fri på gaden.

Det var ikke altid godt at blive frigivet, da der så ikke var en slaveejers til at tage sig af slaven.

De øverste slaver i samfundet blev ofte frigivet efter 8-10 år som husslave. De havde høje uddannelser.

Slaverriets blomstringstid var i perioden 200 f.v.t. til 100 e.v.t.

Slaver som Klasse

Slaver var ikke så meget klasser som de var egendele for de forskellige klasser. Der var altså ikke tale om en bestemt slaveklasse, der alle havde de samme vilkår.

Slaveopstander

Første Sicilianske Slaveopstand (140 f.v.t. - 132 f.v.t.) Fandt sted i forbindelse med Tiberius Gracchus' forsøg på en jordreform, der ville indskrænke jordejeres rigdomme i form af jordareal. Dette resulterede i, at Roms indbyggere blev delt i to lejre, som bekæmpede hinanden. Under denne borgerkrig blev Tiberius Gracchus dræbt, og reformerne blev annulleret. Den ene lejre beståede af *slaver formåede at erobre en stor del af Sicilien fra de frie mennesker*. De dannede et kongerige, der blev besejret af romerne i 132 f.v.t.

Aristonicus-opstanden (133 f.v.t. - 130 f.v.t.)

- Fandt sted i Pergamon i det nuværende Tyrkiet.
- betegnes dog mere som en *borgerkrig om retten til tronen*, end som en slaveopstand.

- Lederen af opstanden hed Aristonicus, og oprøret endte med *Romernes fuldstændige overtagelse af magten i Pergamon* i 130 f.v.t.

Anden Sicilianske Slaveopstand (104 f.v.t. - 100 f.v.t.)

- Har mange ligheder med [[#Første Sicilianske Slaveopstand 140 f v t - 132 f v t]]
- Rom var fuld af indtrængende fjender, og var byens kontrol over provinserne var derfor svækket.
- Landbrugsslaverne tog initiativ til en opstand, og vandt delvis støtte fra byslaverne.
- Slaverne forsøgte ikke at erobre byer, men forsøget at opbygge et kongerige på Sicilien som før.
- Slaverne på Sicilien var blev slået ned i 100 f.v.t. De overlevende blev dømt til gladiatorer.

Spartacus-oprøret (73 f.v.t. - 71 f.v.t.)

- Dette var det største slaveoprør
- Foregik på den italienske *gladiatorskole* i byen Capua.
- Ca. 70 slaver bød ud af skolen og dannede en stor gruppe med andre slaver og frie mennesker.
- Slaverne blev ledt af Spartacus fra Thrakien (i det nuværende Bulgarien), og de besejrede mange romerske hære.
- Efter en række sammenstød i hele Italien blev oprørshæren overvundet i 71 f.v.t.
- De *6000 overlevende slaver blev korsfæstet langs vejen til Capua.*

Livet som slave

Der var store forskellige på levevilkårne for slaver der arbejdede på landet og dem der arbejdede i byerne.

Slaver på Landet Disse slaver kan deles ind i to grupper: kvægdrift og agerbrug.

Kvægdrift Store dele af riget jorde kunne ikke dyrkes. Derfor havde man køer. Hyrderne der passede på køerne var slaver, der boede i små hytter på sletterne. De fik en smugle løn (*penculium*) i form af egne kvæg som de bla. kunne få mælk og tøj fra. Disse slaver kunne sjældent blive fri. Hyrder var ledet af en kvægforman der også var slave, han stod for kommunikation mellem hyrderne og slaveeieren. Kvinder kunne også være hyrder.

Agerbrug Villa Rustica (godser) blev oftes brugt til landbrug. Her blev der dyrket *korn, vin og oliven*, som blev solgt på markedet i byen. Ofte havde en ejer flere gåre fordelt rundt i romerriket.

Hvis en ejer havde mange gårde kunne en **vilicus** overtage styringen af gården. Denne vilicus var også slave. Vilicus stod for at holde et stabilt produktionsniveau, så ejeren ikke skulle få for høje forventninger til næste år. Vilicus kunne hvis han var heldig betale sig til sin frihed med nok peculium. Vilicus levede med en slavinde Vilica. Vilica stod for huslige pligter på gården. Den faste arbejdskraft på gården var ca. 10 til 15 arbejdsslaver.

Arbejdsslaverne var isolerede på gården, og måtte ikke forlade den. Gjorde de uret kunne de blive lænket i gårdens "fængsel". De fik næsten heller ingen peculium, og kunne derfor sjældent købe sig fri.

Byslaverne **Husslaver** Disse slaver boede hos deres herrer eller i sin egen husholdning, og blev hovedsageligt *ejet af overklassen*. Der opstod ofte et fortroligt forhold mellem de **højeste** slaver i husstanden og deres ejer, og de kunne derfor nemmere frikøbe sig pga. deres bånd til ejeren.

De lavere stillede husslaver havde ringe værdi, da enhver kunne gøre deres arbejde. De blev derfor behandlet ringe, men havde alligevel større chance for frihed end landbrugsslaverne.

Håndværksslaver Kunne have egne værksteder eller blev lejet ud af deres ejer. De kunne lave hjælpere, der var slaver i ringere grad end dem selv. Et sådant værksted (tabernae) havde ofte et rum op over tagen hvor familien boede. Dette var en meget udbredt måde at bo på. Hvilket udgravninger af Pompeji har vist.

Håndværksslaverne gav størstedelen af deres indtægter til deres herrer, men beholdt selv en del af det. På den måde kunne de frikøbe sig selv, selvom de ofte stadig havde et bånd med herren efter.

Gladiatorer, Væddeløbskørere og Skuespillere Disse slaver stod for underholdning, og kunne købe sig fri hvis de blev populære nok. Deres overlevelse var dog langt fra sikker i mange af disse erhverv.

Statslige Administrationsslaver Disse slaver ejes af kejseren hvor de blev frigivet efter at have opnået en forfremmet stilling. *Fik stigende betydning i kejsertiden.*

Mineslaver Mineslaverne havde det *værste job*. Arbejdet var hårdt og usundt og var derfor udført af slaver. Mineslaverne havde en meget kort levetid både pga. arbejdsforholdene, men også fordi mange af arbejderne var frie mennesker, der havde begået forbrydelser, og derfor var dømt til at være mineslave.

Ophøret af slaver

se pdf: Slaver i Romerriget.pdf

Konsekvens

se Slaver i Romerriget

Kilder

Cicero om Slaver (“Om pligterne” af Cicero)

Cicero levede fra 106 f.v.t. til 43 f.v.t.

Cicero mener at værdigt arbejde burde have en højere mening. Hans holdning afspejler perioden, da slaveriet ses som en blomstringstid for romerriget.

Dette er Ciceros mening om hvilket arbejde er **deklasserende og slaveværdigt**:
- At have erhverv som folk finder usympatisk f.eks. opkræver eller pengeudlåner. -
Lønmodtager: Det er ren ydelse og ikke dygtighed man betales for. - Mellemhandler - Håndværkere - De mest deklasserende er job der er til for andres nydelse: kokke, slagtere, fjerkræmmere, fiskere.

Værdigt arbejde: - Fag som kræver større indsigt - Fag der tjæner almenvellet: lægekunst, arkitektur og undervisning. - Handel der varer hjem fra mange lande, og ikke søger enorm profit. - Landbruget er det bedste for en fri

Senecas senere syn på slaver (“Breve til Lucilius”)

Seneca lever fra 4 f.v.t. til 65 e.v.t.

Seneca er irriteret over at slaver behandles som lastdyr og ikke som mennesker. Han mener at herreren skal tage sig af sin slave, som han vil tages af af hans overmand. Det er en meget anderledes tankegang end Ciceros.
